ЗАЯВА
ПРО ВИЗНАЧЕННЯ ОБСЯГУ
СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ
документу державного планування
проекту «Місцевий план управління відходами
у Пирятинській міській територіальній громаді до 2033 року»

13.11.2026

1. **Замовник та виконавець.**

Замовник – Виконавчий комітет Пирятинської міської ради (37000, Полтавська область, Лубенський район, місто Пирятин, вул. Соборна, 42, тел. +38(05358)21455, e-mail: office@pyryatyn-mrada.gov.ua) в особі заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів Мельниченко Михайла Володимировича.

Виконавець – Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (просп. Віталія Грицаєнка, 24, м.Полтава, 36011, код ЕДРПОУ 02071100, конт.тел. 0532-56-96-78, e-mail: rector@nupp.edu.ua).

2. **Вид та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування.**

Відповідно до п. 3 частини першої статті 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», документи державного планування — стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування.

Місцевий план управління відходами у Пирятинській міській територіальній громаді до 2033 року (далі — МПУВ) – документ державного планування, що затверджується органом місцевого самоврядування.

Головною метою розроблення МПУВ є формування на території громади цілісної, логістично збалансованої, екологічно безпечної та економічно ефективної системи управління всіма категоріями відходів — від моменту їх генерації у житловому, комерційному чи промисловому секторах до стадій сортування, рециклінгу, біологічного чи термічного оброблення та екологічно безпечного видалення. МПУВ спрямований на практичну реалізацію ієрархії управління відходами, визначеної європейськими директивами, де пріоритетом є запобігання утворенню відходів та їх повторне використання, а захоронення розглядається як виключно кінцевий захід для залишків (хвостів), які не підлягають відновленню.
МПУВ розроблений відповідно до Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року, схваленої Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08 листопада 2017 року№ 820, та Національного плану управління відходами до 2033 року, схваленого Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1353-р., та Регіонального плану управління відходами у Полтавській області до

2033 року, затвердженого розпорядженням голови Полтавської ОВА від 18.12.2025 №977, а також ураховує зміни, затверджені Рішенням сто п'ятої сесії восьмого скликання Пирятинської міської ради Полтавської області від 28 січня 2026 року, до «Стратегії розвитку Пирятинської міської територіальної громади на 2021-2025 роки».

МПУВ розроблений з урахуванням рекомендацій «Методичних рекомендацій з розроблення місцевих планів управління відходами», затверджених Наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 15.03.2024 № 288.

Основними завданнями документа є: детальний кількісний та якісний аналіз поточного стану управління відходами; верифікація та просторова прив'язка джерел утворення відходів; розрахунок прогнозних показників накопичення з урахуванням демографічних трансформацій та напливу внутрішньо переміщених осіб (ВПО); обґрунтування необхідної кількості контейнерного парку та спеціалізованої техніки; оптимізація маршрутів збирання у межах кластерної системи; визначення капітальних інвестицій та операційних витрат для розбудови інфраструктури; розробка комплексу інституційних, фінансових та моніторингових інструментів для контролю за реалізацією визначених екологічних цілей громади до 2033 року. Сфера дії цього МПУВ поширюється на всі населені пункти, що входять до складу Пирятинської міської територіальної громади, і є обов'язковим до виконання суб'єктами господарювання усіх форм власності, виконавчим комітетом міської ради та населенням.

МПУВ є основою для органів місцевого самоврядування та їх виконавчих органів при прийнятті рішень в сфері управління відходами.

Розроблення проекту МПУВ здійснено з урахуванням рішень Регіонального плану управління відходами у Полтавській області до 2033 року.

3. **Інформація про те, якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)**

Основою МПУВ є заходи, що передбачають створення та розвиток інфраструктури управління відходами, а саме визначення місць розміщення, цільової специфіки та потужностей об'єктів оброблення відходів (ООВ), які відповідають національним та регіональним пріоритетам управління відходами та сприяють охороні навколишнього природного середовища від очікуваних негативних впливів. Створення ООВ передбачається на етапі реалізації МПУВ. Також передбачається реалізація окремих заходів з управління побутовими відходами, спрямованих на мінімізацію очікуваного негативного впливу на довкілля й здоров'я людей.

Відповідно МПУВ передбачає реалізацію видів діяльності та об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля згідно статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

В рамках МПУВ передбачається поетапне формування й розвиток системи управління побутовими відходами у Пирятинській громаді в рамках реалізації «Договору про співробітництво територіальних громад у формі утворення спільного комунального підприємства „Екосервіс – 2022“», який заключений між 4-ма громадами: Пирятинською, Гребінківською, Чорнухинською, Новооржицькою. Всі ці громади згідно рішень Регіонального плану входять до Лубенського кластеру управління відходами.

В результаті співпраці цих 4-х громад з міжнародними партнерами проектом GIZ Глобальний проєкт «Захист довкілля в усьому світі» та Всесвітнім експертним фондом для муніципальних партнерств був сформований Пирятинський підкластер управління побутовими відходами.

Основними об’єктами інфраструктури управління побутовими відходами, що орієнтовані на обслуговування території Пирятинської громади та Пирятинського підкластеру, плануються:

- регіональний полігон захоронення побутових відходів (як результат реконструкції міського звалища м.Пирятин);
- сортувальні станції / лінії стаціонарні (СС);
- об’єкти/площадки компостування;
- пункти приймання вторинної сировини та небезпечних складових побутових відходів.

Для таких об’єктів на етапі реалізації МПУВ повинна розроблятися необхідна проектно-кошторисна документація. Дані проектні рішення та об’єкти відносяться до видів планованої діяльності та об’єктів, що можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля.

Таким чином, проектом МПУВ передбачається створення та розвиток інфраструктури для управління різними видами відходів, яка підлягатиме процедурі оцінки впливу на довкілля.

Керуючись вимогами ст. 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», проведено попередню оцінку проекту МПУВ щодо необхідності здійснення заходів стратегічної екологічної оцінки, яким передбачено планову діяльність на території Пирятинської міської територіальної громади Полтавської області, з визначенням видів діяльності та об’єктів, що можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля. Результати попередньої оцінки систематизовано у таблицю 1.

Таблиця 1

№ п/п	Види планованої діяльності та об'єкти, за якими здійснюються оцінка чи підлягає проект ДДП процедурі СЕО	Нормативне обґрунтування щодо видів діяльності та об'єктів, які підлягають оцінці згідно ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля», ст. 3	Результати оцінки
1	*2*	*3*	*4*
1	Створення установки для попереднього оброблення змішаних побутових відходів (сортувальної станції/лінії)	Утилізація, видалення, оброблення, ***знешкодження, захоронення побутових відходів*** (п.п.11 п.3 ст.3)	***Стратегічна екологічна оцінка виконується*** *(**друга категорія** видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля)*
2	Реконструкція міського звалища побутових та промислових відходів м. Пирятин із переведенням його у статус регіонального полігону	Утилізація, видалення, оброблення, ***знешкодження, захоронення побутових відходів*** (п.п.11 п.3 ст.3)	***Стратегічна екологічна оцінка виконується*** *(**друга категорія** видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля)*
3	Запровадження практики домашнього компостування біорозкладних відходів	Утилізація, видалення, ***оброблення,*** знешкодження, захоронення ***побутових відходів*** (п.п.11 п.3 ст.3)	***Стратегічна екологічна оцінка не виконується***
4	Створення потужностей з компостування рослинних відходів сільського господарства (сумісно з осадами стічних вод та зеленими відходами при наявності обґрунтування доцільності)	Утилізація, видалення, ***оброблення,*** знешкодження, захоронення ***побутових відходів*** (п.п.11 п.3 ст.3)	***Стратегічна екологічна оцінка не виконується***

В результаті оцінки проекту МПУВ із переліку видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля (згідно ст. 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля») виділено види діяльності та об'єкти, віднесені до 2 категорії, а саме: створення установки для попереднього оброблення змішаних побутових відходів (сортувальної станції), реконструкція міського звалища побутових та промислових відходів м. Пирятин із переведенням його у статус регіонального полігону.

4. Ймовірні наслідки:

а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення: в ході здійснення стратегічної екологічної оцінки (далі – СЕО) будуть оцінені ймовірні наслідки реалізації документа державного планування – Місцевого плану управління відходами у Пирятинській міській територіальній громаді до 2033 року, зокрема, будуть оцінені наслідки для таких компонентів довкілля й умов життєдіяльності людей:

1) *земельні ресурси* в результаті:
   - вилучення земельних ділянок під:
- встановлення сортувальної станції;
- будівництво станції/площадки компостування;
   - відновлення земельних ділянок після закриття та рекультивації звалищ побутових відходів;

2) *атмосферне повітря та умови формування клімату* в результаті:
   - додаткового надходження забруднюючих речовин при функціонуванні:
   - об'єктів попереднього оброблення змішаних побутових відходів (сортувальної станції);
   - звалищ побутових відходів;
   - функціонування спеціалізованого автотранспорту при перевезеннях відходів;
   - зниження обсягів надходження забруднюючих речовин в атмосферне повітря за рахунок зменшення кількості місць видалення відходів та несанкціонованих сміттєзвалищ;

3) *водні ресурси та умови забезпечення питною водою населення* в результаті:
   - зменшення забруднення водних об'єктів за рахунок закриття сміттєзвалищ, розташованих у безпосередній близькості до водоохоронних зон;

4) *стан фауни, флори, біорізноманіття* в результаті:
   - будівництва нових інфраструктурних об'єктів;
   - закриття й рекультивації місць видалення відходів;
   - локалізації та контролю за об'єктами видалення відходів;

5) *безпека і якість умов життя населення* в результаті:
   - зменшення кількості сміттєзвалищ, першочергово тих, що мають значний ризик для життєдіяльності та здоров'я людей;

б) для територій з природоохоронним статусом: в ході здійснення СЕО мають бути оцінені ймовірні наслідки від діяльності об'єктів інфраструктури управління відходами, що плануються при реалізації МПУВ, на:

- території та об'єкти природно-заповідного фонду, їх охоронні зони;
- землі природно-заповідного фонду України;
- природоохоронні території, що входять у склад Смарагдової мережі;
- території та об'єкти, що мають особливу екологічну, наукову і естетичну цінність та об'єкти комплексної охорони.

За результатами СЕО при необхідності мають бути встановлені екологічні обмеження реалізації планованих об'єктів інфраструктури управління відходами;

в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – проект Місцевого плану управління відходами у Пирятинській міській територіальній громаді до 2033 року не містить даних щодо місця розташування об'єктів інфраструктури, діяльність яких може мати наслідки транскордонного впливу для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у зв'язку із чим інформації щодо визначення транскордонних наслідків документа державного планування недостатньо.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено.

Проект Місцевого плану управління відходами у Пирятинській міській територіальній громаді до 2033 року є документом, який визначає стратегію розвитку сфери управління відходи у Пирятинській громаді, а також орієнтований на забезпечення відповідності та сприяння виконання Регіонального плану управління відходами у Полтавській області до 2033 року.

Пріоритетами МПУВ є застосування методів запобігання утворенню відходів; максимально можливе вилучення із складу відходів та використання вторинної сировини; створення системи комплексного управління відходами в рамках території Пирятинського підкластеру в результаті реалізації «Договору про співробітництво територіальних громад у формі утворення спільного комунального підприємства „Екосервіс – 2022“».

За для реалізації даних пріоритетів в проекті МПУВ надано інформацію щодо:

- результатів аналізу поточного стану системи управління побутовими, небезпечними, промисловими відходами, відходами будівництва та знесення, відходами сільського господарства, медичними відходами, осадами стічних вод, а також специфічними відходами (електричного та електронного обладнання, відходами упаковки, відпрацьованими батареями та акумуляторами, знятими з експлуатації транспортними засобами);
- кількості та основних показників експлуатаційного стану місць видалення побутових відходів та промислових відходів;
- запланованих заходів із розвитку системи збирання й транспортування змішаних побутових відходів, роздільного збирання побутових відходів та потрібних інвестицій у заплановану інфраструктуру;
- запланованих заходів, спрямованих на створення об'єктів інфраструктури оброблення побутових відходів, а саме: сортувальної та/або перевантажувальної станції;
- визначених індикаторів, за якими буде оцінюватись ефективність реалізації МПУВ у Пирятинській міській територіальній громаді.

Виходячи з проаналізованої ситуації щодо управління відходами у Пирятинській міській територіальній громаді, найсприятливішим варіантом буде

затвердження проекту МПУВ. Проте в процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки будуть розглянуті наступні альтернативи:

Альтернатива 1 - «нульовий сценарій», тобто опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку незатвердження даного документа.

Альтернатива 2 – поетапне впровадження МПУВ за різними можливими сценаріями розвитку: інерційним (песимістичним), модернізаційним (реалістичним) та оптимістичним.

Планується поетапне впровадження МПУВ за будь-якого із сценаріїв управління відходами, що передбачає реалізацію початкового етапу, орієнтованого на мінімізацію місць видалення відходів на території громади та запровадження системи роздільного (контейнерного) збирання побутових відходів.

Оцінка вказаних альтернативних варіантів буде відображена у Звіті про стратегічну екологічну оцінку.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проекту МПУВ є відповідність запланованих рішень, заходів діючим законодавчим вимогам, державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України.

Всі методи, що можуть використовуватись в ході процедури СЕО, об'єднують у дві групи: логічні і формалізовані.

До логічних методів відносять методи індукції, дедукції, експертних оцінок, аналогії.

При відсутності про об’єкт прогнозування достовірних відомостей і, якщо об’єкт не підлягає математичному аналізу, використовують метод експертних оцінок, суть якого полягає у визначені майбутнього на основі думок кваліфікованих фахівців-експертів.

Метод аналогій полягає в тому, що закономірності розвитку одного процесу з певними поправками можна перенести на інший процес, для якого потрібно зробити прогноз.

Серед формалізованих методів логічно для даного документу державного планування застосовувати статистичний метод і моделювання.

Статистичний метод ґрунтується на кількісних показниках, які дають можливість зробити висновок про темпи розвитку сфери поводження з конкретним видом відходів в майбутньому. Сутність його полягає в отриманні і спеціалізованому обробленні прогнозних оцінок окремих об’єктів через опитування фахових експертів у певній сфері.

Метод моделювання полягає у побудові моделей, які розглядають з урахуванням імовірної або бажаної зміни прогнозованого явища на певний період, користуючись прямими або опосередкованими даними про масштаби та напрями змін.

Для здійснення стратегічної екологічної оцінки буде використана наступна інформація: дані Регіонального плану управління відходами у Полтавській області; статистична інформація за період 2016-2025 роки; інформація, що включена в інші акти законодавства, які мають відношення до проекту; дані моніторингу стану довкілля; експертні оцінки; результати досліджень щодо управління відходами, що

проводились у Пирятинській громаді та Полтавській області; інша доступна інформація.

Для здійснення стратегічної екологічної оцінки проекту МПУВ будуть використовуватись вищевказані методи, зокрема буде здійснено:

- збір та аналіз інформації про поточний стан системи управління різних видів відходів;
- проведення аналізу слабких та сильних сторін проекту МПУВ (метод SWOT-аналізу);
- проведення консультацій з громадськістю за для забезпечення можливості участі громадськості у стратегічній екологічній оцінці;
- визначення можливих чинників змін антропогенного та природного характеру;
- проведення оцінки впливу МПУВ на складові довкілля та на стан здоров'я населення й умови життя;
- вибір індикаторів, за якими буде здійснюватись моніторинг фактичної ситуації щодо управління відходами та фактичних змін стану довкілля при реалізації МПУВ.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.

Під час здійснення стратегічної екологічної оцінки передбачається розглядати заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків на довкілля, визначені законодавством та нормативно-правовими актами, а саме:

- Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» (від 25.06.1991, з подальшими доповненнями);
- Законом України «Про управління відходами» (від 20.06.2022 № 2320-IX);
- Законом України «Про оцінку впливу на довкілля» (від 23.05.2017 № 2059-VIII);
- Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» (від 21.05.1997, з подальшими доповненнями);
- Законом України «Про житлово-комунальні послуги» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 1, ст.1);
- Законом України «Про благоустрій населених пунктів» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 49, ст.517);
- Законом України «Про співробітництво територіальних громад» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 34, ст.1167);
- проектом Закону України «Про території Смарагдової мережі» (від 04.12.2020 № 4461);
- проектом Закону про відходи електричного та електронного обладнання (від 30.10.2019 № 2350);
- проектом Закону про упаковку та відходи упаковки (від 10.02.2026 №4775-IX);
- проектом Закону про батареї та акумулятори (від 06.09.2022 №2557-IX);
- Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 31.10.2024 № 1827 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Порядок управління

медичними відходами, у тому числі вимоги щодо безпечності для здоров'я людини під час утворення, збирання, зберігання, перевезення, оброблення таких відходів»
та іншими нормативно-правовими актами України.

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку.

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) буде виконана у відповідності до статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування», затверджених наказом Міністерства екології і природних ресурсів України № 296 від 10.08.2018.

Відповідно планується наступна структура звіту про стратегічну екологічну оцінку, що відповідає ст.11 Закону Україна «Про стратегічну екологічну оцінку»:

1) зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування;

2) характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

3) екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

4) зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному, регіональному та місцевому рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування;

5) опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-20 років відповідно), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;

6) заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування;

7) обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки);

8) заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

9) резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-8 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

9. Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, та строки їх подання.

Зауваження і пропозиції до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту «Місцевого плану управління відходами у Пирятинській міській територіальній громаді до 2033 року» подаються до Виконавчого комітету Пирятинської міської ради за адресою: 37000, Полтавська область, Лубенський район, місто Пирятин, вул. Соборна, 42, тел. +38(05358)21455, e-mail: office@pyryatyn-mrada.gov.ua.

Відповідальна особа: Стадник Євгеній Васильович
конт. тел. 0505692770

Строк подання зауважень і пропозицій становить 10 днів, відповідно до п. 5 ст.10 Закону Україна «Про стратегічну екологічну оцінку».

Заступник міського голови
з питань діяльності виконавчих органів _____ Михайло МЕЛЬНИЧЕНКО